

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

VII. Respondetur ad alia argumenta contra nostram sententiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

cum illud motuum comprehendat sub se tam peccata præterita quam futura, (vtraque enim illi opponuntur) consequens est, ut actus ille efficax non minus sit deestatio implicita peccati præteriti, quam propositum vitandi futurum. Sicut enim non potest esse odium efficax peccati præteriti quin sit propositum implicitum vitandi futurum sub eodem motivo; sic è contra non potest esse propositum efficax vitandi futurum, quin sit odium implicitum præteriti sub eodem motivo.

Hæc tamen ratio dissolvi, & impugnari facile potest. Primum, quia, ut diximus *sect. præcedenti*, licet dolor efficax includat virtualiter propositum in futurum, non tamen è contra propositum efficax includit dolorem efficacem de præteritis, nec sunt pares hi duo actus, quoad hoc, cuius rationem ibi assignauimus: Potest ergo aliquis præteritum non reprobare, & tamen firmissimè in futurum proponere. Sed potest hoc ipsum secundò ostendi ad hominem contra hos Auctores, qui admittunt ex parte doloris sufficere ad valorem Sacramenti dolorem de vno peccato ex motivo speciali illius virtutis. Ponamus ergo, aliquem dolere ex motivo iustitie de peccato furti, non tamen de peccato luxurie, cuius non recordatur: habet item propositum de cætero nunquam peccandi mortaliter ex motivo generali ad omnia peccata mortalia futura, nimirum propter malitiam reincidentie, quæ inuenitur in aliis peccatis mortaliter futuris, à qua aliquam maiorem grauitatem accipiunt, quod quidem motiuum sufficiens est ad propositum vniuersale, & firmum concipiendum, ut constat, & hoc ipso motivo confessarij excitare solent penitentes ad propositum firmum, & Christus videtur illud insinuassee, quando Ioann. 5. dixit Paralytico: *Ece sanus factus es: noli peccare, ne aliquid deterius tibi contingat.* Hoc autem motiuum, licet generale sit ad omnia peccata futura non tamen extenditur ad peccatum luxurie præteritum, suppono enim illud fuisse primum peccatum mortale totius vite, nec habuisse malitiam reincidentie, ergo hic homo habet quidquid requiritur ad valorem Sacramenti absque vlla deestatio etiam implicita illius luxurie, habet enim dolorem efficacem de facto, qui iuxta hoc Doctores sufficit in ratione doloris, habet item propositum vniuersale, & firmissimum non peccandi de cætero ex odio reincidentie: ita iam inrit omni peccato mortali futuro, quod propositum videtur etiam ponere quidquid ex parte propositi petitur in Tridentino, cum excludat omnem voluntatem peccandi: ergo recipiet Sacramentum validum, sed informem propter obicem luxurie mortalis nondum retractatæ implicitè.

Manet ergo sæpè possibilis casus ille à P. Suario positus, in quo possit dari hoc Sacramentum validum, & informem propter defectum doloris, qui non se extendit ad omnia peccata de facto commissæ. Nec ego video argumentum quo efficaciter possit reici, ut constet ex solutione eorundem, quæ alij contra illam doctrinam adduxerunt. Posset vltèrius aliquis obicere, quod si ea doctrina vera esset, sequeretur posse dari Sacramentum validum, etiam si scilicet aliquis doleret de vno peccato, & non de aliis: enim haberet dolorem sufficientem de illo peccato. Hoc tamen ex supradictis solui potest; nam tunc deesset propositum vniuersale non peccandi: qui enim scilicet vellet accedere ad Sacramentum absque dolore de aliis peccatis eo ipso peccaret, & per consequens non haberet propositum vniuersale non peccandi, quod tamen requiritur ad valorem, vel certè carentia propositi contrarij, & cuiusque effectus ad peccatum mortale

Quid tamen, si homo ex ignorantia inuincibili crederet non esse peccatum mortale accedere ad Sacramentum sine dolore de omnibus, dum tamen esset dolor de aliquo? Respondetur consequenter ad illam doctrinam concedendum, quod tunc fieret Sacramentum validum, & informem, quia memoria illius peccati per accidens se haberet ad obligationem doloris de illo, supposita ignorantia inuincibili de obligatione talis doloris. Atque ita ipse P. Suarez *lect. 4. m. 26.* consequenter docet Sacramentum fore validum, & in formem, si aliquis per inadvertentiam inculpabilem doceat solum de vno peccato & non de alio etiam mortali, quod confiteretur: eadem autem est ratio in nostro casu, quando scilicet non dolet propter ignorantiam de obligatione doloris. In utroque autem casu oportebit repetere postea illa peccata, quæ sine dolore confessus est, perinde ac si non fuissent in confessione explicata.

SECTIO VII.

Respondetur ad alia argumenta contra nostram sententiam.

Restant soluenda duo fundamenta, quibus P. Vasquez probat, nunquam posse dari Sacramentum hoc validum, & informem. Primum est, quia omnis ille dolor, seu attritio, quæ est pars huius Sacramenti, est etiam dispositio ad eius effectum; nunquam enim in conciliis fit mentio alterius contritionis, aut dispositionis necessariæ ad hoc Sacramentum, nisi illius, quæ est pars, ne distinguunt vnuquam duplicem dolorem, vnum qui sit pars, alterum, qui sit dispositio irrequisita ad effectum Sacramenti, ut constat ex Florentino *sess. vltim. in decreto Egg.* & ex Tridentino *sess. 14. cap. 4.* imò eandem penitentiam, quam Tridentinum *sess. 6. cap. 6.* assignauit, ut dispositionem necessariam ad effectum Baptismi eandem in Sacramento Penitentiae postea assignat, ut patrem, nullam aliam exigens ut dispositionem: penitentia autem necessaria ad effectum Baptismi debet esse talis, quæ nunquam careat effectui: illa etiam, quæ assignatur pars Sacramenti penitentiae, debet esse aalis. Item *eadem sess. 6. cap. 14.* dicitur penitentiam in Baptismo, & in hoc Sacramento differre in hoc quod hæc includat etiam confessionem, absolutionem, & satisfactionem, ex parte vero doloris nullam differentiam assignat; ergo talis dolor est ille, qui est pars huius Sacramenti, qualis ille qui est dispositio in Baptismo. Denique *sess. 14. cap. 4.* loquens de attritione, quæ potest esse pars huius Sacramenti, dicit debere esse tale, quæ excludat voluntatem peccandi; ergo attritio quæ debet esse pars, est talis quæ sufficiat ad effectum Sacramenti.

Hoc argumentum videtur posse retorqueri pro sententia P. Suarez ex eodem Tridentino, ex quo constat dari Sacramentum validum, quoties dantur omnes eius partes: nam posita materia sufficienti, forma & intentione Ministri, &c. datur procul dubio Sacramentum, possunt autem dari omnia hæc, absque eo, quod detur effectus huius Sacramenti, potest enim dari dolor de futuro cum propositio non peccandi de cætero confessio, absolutio, &c. absque effectu Sacramenti propter obicem alterius peccati non retractati: ergo dabitur materia, forma, &c. absque effectu.

Dices, nunc non dari materiam sufficientem, quia materia huius Sacramenti non est dolor de peccato, sed dolor de omnibus peccatis omis, qui tamen in eo casu non datur. Sed contra quia si penitens

90.
Duo argu-
menta P.
Vasquez
quibus hæc
sententiam
innuunt,
Primum.

91.

92.

pœnitens commisisset solum vnum peccatum furti, & doleret de ipso propter eius specialem malitiam cum proposito non peccandi; tunc ad effectum per te materia sufficiens haberet enim dolor de omnibus peccatis omisissis: ex hoc autem probatur, quod eadem materia detur in priori casu, quia qui non recordatur secundi peccati commissi, etiam doleat de illo in confisio: ille tamen dolor, prout terminatur ad illud aliud peccatum, quod non confiteretur, non esset materia Sacramenti, nec pars illius. Nam ad hoc, ut esset materia, vel pars, deberet reddi sensibilis per aliam partem eiusdem Sacramenti, per nullam autem redditur sensibilis; non enim per confessionem, quæ non fit (ut suppono) de illo peccato, nec per aliam partem; quia confessio, cum solum fit de furto non, plus, vel aliter significat, quam significaret in secundo casu, quando solum fuerat commissum furtum, & erat dolor solum de illo. Redditur quidem sensibilis ille dolor, prout terminatur ad motum formale vniuersale, ut dixi supra *sect.*: non tamen prout terminatur ad hoc peccatum materiale. Ergo licet in primo casu daretur internus de aliis peccatis, ille tamen non esset materia, nec pars Sacramenti & per consequens materia necessaria huius Sacramenti non est dolor de omnibus peccatis commissis: hic enim etiam si detur, non semper significatur per confessionem, sed est dolor ille, qui redditur sensibilis per actus externos, atque adeo, quoties detur talis dolor cum proposito non peccandi de cetero, datur materia sufficiens Sacramenti.

23. Dices, propositum vniuersale non peccandi pertinet ad materiam necessariam huius Sacramenti, & tamen per confessionem externam non significatur nisi propositum speciale circa illa peccata quæ homo confitetur, & de quibus ostendit dolor. Respondetur per confessionem externam vnius peccati, licet non significetur dolor vniuersalis, significari tamen propositum vniuersale circa omnia peccata; quia significatur desiderium reconciliationis cum Deo, & redeundi in eius obsequium, & amicitiam, ad quod (ut diximus) requiritur voluntas exequendi voluntatem illam in cuius obsequium, vel amicitiam desideramus recipi. Dolor autem solum requiritur sub conditione, (ut diximus) si præcessit offensio, quare per voluntatem illam amicitia diuina non significatur dolor vniuersalis, sed dolor de offensio, quarum pœnitens conscientiam habet. Vnde eum confessio non significat illa alia peccata, nec eorum conscientiam, non significat dolorem de illis, nisi ad summum sub conditione; nempe, si fuerit eorum conscientia: significari autem aliquid præsens sub conditione, non est reddi simpliciter sensibilis, cum non significetur simpliciter esse, sed esse, si talis conditio posita sit, cuius conditionis positio nullo modo nobis significatur.

94. Ad argumentum ergo principale P. Vasquez respondetur omnes debere fateri, quod aliquando per accidens aliquis dolor sit dispositio ad gratiam in hoc Sacramento conferendam; seu ad auferendum obicem gratiæ sacramentalis, qui tamen non sit pars Sacramenti. Quod constat manifestè in eo, qui suscipiet Baptismum cum effectu gratiæ. Hic enim si peccaret mortaliter post baptismum, posset dolere de iis peccatis commissis post Baptismum ex hoc motu quod scilicet essent peccata hominis Christiani, quod quidem esset optimum motuum, & cum comprehenderet omnia peccata post baptismum commissis, quæ sola sunt materia Sacramenti pœnitentiæ, non videretur dubium quod ille dolor ex tali motu sufficeret ad valorem Sacramenti: imò confessorius sæpè pœnitentem excitat ad dolorem ex tali motu

uo, proponendo, scilicet obligationem hominis Christiani ad seruanda præcepta diuina, & turpitudinem peccati in ingratitudinis & grauitatē peccati in homine Christiano: non videretur ergo dubium quin pœnitens dolens ex hoc motu sufficeret disponatur ad Sacramentum pœnitentiæ; & tamen si ille homo Baptismum suscepisset absque dolore de peccatis præteritis, ac per consequens absque effectu gratiæ, quantumcumque postea doleret de peccatis post Baptismum commissis ex illo motu specialis grauitatis, quæ habet peccata in Christiano, proculdubio non iustificaretur in Sacramento pœnitentiæ, nisi aliunde doleret etiam vniuersaliter, vel specialiter de peccatis ante Baptismum commissis: illa enim non comprehendebatur sub illo motu doloris de peccatis hominis Christiani: ergo, tunc dolor, quæ ex alio motu haberet de peccatis ante Baptismum factis; non esset pars Sacramenti pœnitentiæ, & tamen esset dispositio tollens obicem proueniens ex peccatis factis ante Baptismum, quæ peccata non essent materia Sacramenti pœnitentiæ: sed tollerentur virtute baptismi antea suscepti, atque adeo dolor de illis non esset pars Sacramenti pœnitentiæ: tum quia hoc Sacramentum non est institutum ad tollenda peccata facta ante Baptismum, quare sicut confessio eorum peccatorum non esset materia huius Sacramenti, sic neque dolor de illis: tum etiam quia dolor, (ut sæpe dixi) in tantum est pars huius Sacramenti, in quantum manifestatur per confessionem externam, per hanc autem non manifestatur dolor de peccatis ante Baptismum factis, sed de peccatis factis post Baptismum: nam si hæc sola esset in pœnitente, & dolor solum de istis eadē esset confessio externa, & eodem modo significaret dolorem internum: ergo etiam quando dantur alia peccata nondum dimissa, & dolor de illis, hic dolor non significatur per confessionem, nec est pars Sacramenti pœnitentiæ, sed dispositio ad tollendum obicem, quatenus disponit ad hoc, ut virtute baptismi præteriti tollantur illa priora peccata; & virtute absolutionis præsentis cum dolore de peccatis aliis tollantur etiam posteriora.

Simile exemplum affertur potest in homine religioso, qui confitetur sola venialia, & dolo de illis propter oppositionem peculiarem, & indecentiam quam habent in statu perfectionis, qualis est status religiosus, quod mortuum, licet non comprehendat peccata mortalia facta in saeculo, non est tamen dubium, quin sufficiat ad verum dolorem, cum quo fiet Sacramentum: & tamen si fortasse hic homo haberet aliquod peccatum mortale in saeculo factum nondum remissum, non iustificaretur in hoc Sacramento propter defectum doloris de illo peccato, de quo si adesset dolor, iustificaretur per hanc confessionem de venialibus, & ille alius dolor de mortali non esset pars, nec materia huius Sacramenti propter rationem assignatam, cum non significaretur per hanc confessionem externam, sed esset solum dispositio ad auferendum obicem.

Quando ergo Concilia loquendo de dispositione requisita ad remissionem peccati in hoc Sacramento non distinguunt illam à dolore, qui est pars materialis eiusdem Sacramenti; loquuntur per se loquendo seu de dispositione necessaria ad remissionem eorumdem peccatorum, quæ per se emittuntur per hoc Sacramentum: nam ad remissionem peccati furti, v.g. requiritur, ut dispositio necessaria dolor de illo peccato, & confessio ipsius, qui dolor sit pars eiusdem Sacramenti: sic enim loquitur Tridentinum *sess. cap. 14.* dicens hoc Sacramentum continere

continere detestationem peccatorum, & eorumdem confessionem; non ergo continet ut partem detestationem peccatorum quæ facta sunt ante baptismum; Unde per accidens poterit requiri alius dolor, qui sit dispositio ad remissionem alterius peccati diuersi; sine quo non posset remitti hoc aliud, atque adeo sit dispositio indirecta ad remissionem huius, ut in casu posito dolor de peccatis factis ante baptismum est dispositio directa ad eorum remissionem virtute baptismi præteriti; indirecta autem ad remissionem peccati facti post baptismum virtute absolutionis; & hic dolor, seu hæc dispositio indirecta, quæ per accidens aliquando requiritur, non debet esse pars Sacramenti, nec id vnquam Concilia dixerunt, nec negarunt posse reperiri dolorem hoc modo disponentem ad effectum Sacramenti, qui non sit eius pars: sed loquendo de dolore per se requisito, non distinxerunt duos dolores, vnum, qui esset dispositio, alterum, qui esset pars, quod totum argumentum cum negatiuum sit, non habet vim, quando aliunde constat, posse per accidens dari illos duos dolores diuersos. Et hæc solum dicat in genere penitentiam, seu contritionem cum confessione esse partem huius Sacramenti, eo tamen ipso videtur illam limitare, ut sit pars Sacramenti penitentia, seu dolor, quatenus est de peccatis in confessione explicatis: Cum enim non possit esse pars, nisi prout redditur sensibilis, & manifestatur per confessionem: ille solus dolor assignatur, ut pars, qui explicatur per confessionem, scilicet, dolor de illis peccatis, quæ homo confitetur. Denique id, quod additur, attritionem debere esse talem, quæ excludat voluntatem peccandi; non est contra nos, admittimus enim, propositum vniuersale non peccandi de cætero, esse partem requisitam ad hoc Sacramentum, licet dolor, non requiratur cum eadem vniuersalitate.

Secundum argumentum P. Vasquez 122. est, quia illa est sufficiens dispositio ad effectum huius Sacramenti, quam qui affert, adhibet materiam sufficientem, ad adueniente forma fiat validum Sacramentum, hic enim iam ex parte sua adhibet, quantum debet, & habet ius ad petendum sententiam iudicis, cum ponat id, quod requiritur ad hoc, ut sententia sit valida, & firma nec aliam dispositionem debet asserere ad effectum absolutionis, nisi subicere se absoluenti, & facere ex parte sua, quod sententia absolutionis valide proferatur, ergo dispositio, quæ sufficit ad valorem valebit etiam ad effectum huius Sacramenti.

Hoc argumentum habet quidem vim contra eos, qui volunt, dolorem inefficacem, & propositum inefficax sufficere ad valorem Sacramenti, licet non sufficiat ad effectum; enim coguntur concedere penitentem non posse obligari ad aliam dispositionem afferendam: non tamen probat contra nostram sententiam, licet P. Vasquez vniuersaliter velit concludere de omni dispositione sufficienti ad valorem, esse sufficientem ad effectum Sacramenti. Respondetur enim facile, penitentem quidem non obligari ad afferendam aliam dispositionem præter illam, quæ sufficit ad valorem, atque adeo cum illa habere ius ad petendam sententiam iudicis: posse tamen contingere per accidens, quod ratione ignorantia, vel obliuionis propter impedimentum occultum non consequatur effectum Sacramenti. Quod quidem in aliis Sacramentis passim contingit: Nam qui petit Sacramentum Eucharistia, confirmationis, extremæ unctionis, &c. si non habeat conscientiam peccati mortalis, dignè petit Sacramentum, & habet eius ad illud petendum, licet non asserat positum dolorem de

peccatis, & tamen licet recipiat verum Sacramentum quod rationabiliter petit, si tamen habet obicem peccati mortalis, cuius non recordatur, non recipit effectum gratia Sacramentalis absque omni dolore sui peccati: sic ergo in Sacramento penitentia contingere potest aliquando, quod homo iuste perat absolutionem, & afferat materiam sufficientem ad valorem absolutionis: per accidens tamen careat effectu propter obicem occultum; quæ si penitens, vel confessarius cognosceret, nec hic posset dare absolutionem, nec ille exigere, sicut nec in Sacramento Confirmationis, Eucharistia, & aliis, si obex occultus cognosceretur, posset minister illud ministrare, nec subditus illud petere, uterque tamen excusatur propter ignorantiam. Si autem sufficeret ad valorem huius Sacramenti dolor inefficax non esset obligatio adhibendi aliam dispositionem præter illam, quia si non esset obex alterius peccati, iam sufficienter auferetur obex horum peccatorum per dolorem requisitum, ut valide Sacerdos absoluat nomine Dei: Dispositio enim doloris de his peccatis est, ad hoc, ut ab iis solvatur, & liberetur à Sacerdote; ergo dispositio sufficiens ad validam absolutionem ab his peccatis, est sufficiens ad tollendum eorum obicem, non tamen erit sufficiens, ut tollatur obex aliorum, à quibus non absoluitur, pro ut contingit in nostra sententia, in qua non datur Sacramentum validum, & informe, nisi propter aliud peccatum, à quo valide non absoluitur.

Ex dictis in hac sectione inferitur primò decisio illius dubij, an quando Sacramentum Penitentia fuit validum, & informe, postea ablato obice causet suum effectum? P. Vasquez in presenti questione 92. art. 4. dub. 4. cum quibusdam aliis dicit, etiam si concedatur Sacramentum penitentia validum, & informe, non esse admittendum, quod postea ablato obice, causet suum effectum: hoc enim solum de Sacramento baptismi propter peculiarem rationem concedi debet: cum autem in aliis Sacramentis id non afferatur (neque enim, qui Confirmationem, aut Eucharistiam accipit in peccato, habet postea effectum illius, quando post longum tempus iustificatur) non est cur id de Sacramento penitentia dicatur.

Contraria sententia verior est, quam tenent fere omnes, qui Sacramentum penitentia validum, & informe concedunt, quos sequitur Suarez dist. 5. num. 4. quæ hoc vniuerso argumento probari potest, quia scilicet, confessio illa postea repetenda non est quoad ea peccata, de quibus dolor sufficiens præcessit: si autem non haberet postea suum effectum, repetenda esset: ergo fatendum est eam causare postea suum effectum. Consequentia patet. Maior syllogismi probatur, quia fideles ex Christi præcepto solum obligantur ad confitenda, & deferenda sua peccata mortalia confessario legitimo intra hoc Sacramentum: in eo autem casu penitens id totum fecit, & recepit validum Sacramentum penitentia, & validam absolutionem, quod autem non acceperit gratiam propter obicem patum refert; nam id non requiritur ad implendum præceptum, sicut qui recipit in peccato, imò & cum nouo peccato Sacramentum Eucharistia in Paschate, implet præceptum communionis Paschalis, iuxta communem Theologorum sententiam, quod idem est de præcepto aliorum Sacramentorum; ergo præceptum etiam confessionis impletur multo magis per confessionem non peccaminosam, sed validam, & bonam, licet informem.

Minor verò eiusdem syllogismi quod, scilicet, hinc constet, Sacramentum illud habere postea effectum.

99.
An postea
causatur effectus
eius

100.

101.

fectum, probatur, quia si non habet postea effectum, iam peccata illa non remitterentur ex vi alicuius confessionis Sacramentalis directe, sed vel per actum contritionis solum, quem postea eliceret homo, vel per aliam confessionem sequentem de aliis peccatis, in qua illi priora indirecte remitterentur, neutrum autem dici potest: non primum, quia per contritionem non remittuntur peccata sine ordine ad confessionem, cuius votum in contritione includitur, ut constat ex Tridentino *dist. 14. cap. 4.* Tunc autem contritio nullum haberet votum confessionis illorum peccatorum, cum nulla esset obligatio ea iterum confitendi, ut supponitur. Non potest ite dici secundum, quia in lege nona Christus voluit quod seclusa ignorantia, vel impotencia, omnia peccata hominis, baptizati remittantur directe per Sacerdotem: hoc enim significant illa verba *quorum remisistis peccata, remittuntur, & quorum retinueritis, id est non remisistis, & quorum retinueritis*, id est non remisistis. Nec sufficit remissio indirecta ad satisfaciendum huic obligationi; Nam si hoc effectus, non esset obligatio confitendi peccata, quorum poenitens obligatus fuit in priori confessione; & à quibus tunc iam fuit indirecte absolutus: teneatur tamen ea iterum confiteri, ut directe tollantur per Sacerdotem; Ergo non sufficit indirecta ablatio ad satisfaciendum præcepto Christi. Hinc ergo inferitur, quod si confessio, & absolutio prior informis, nunquam haberet suum effectum, illa peccata deberent iterum deferri ad confessarium, ut ab ipso aliquando efficaciter tollerentur. Quod tamen cum non fiat, imò omnes ad hunc finem potissimum defendant Sacramentum validum, & informe, ut liberent poenitentiam ab onere repetendi illas confessiones, fatendum est, priorem absolutionem exercere postea suas vires, & tollere illa peccata: Vnde patet ad argumenta P. Vasquez: constat enim quidquid sit in aliis Sacramentis, in hoc tamen esse specialem rationem asserendi, quod ablato obice, causat postea suum effectum. Alia argumenta adduximus ad hoc probandum *agentes de Sacramentis in genere dist. 9. sect. 6.* ubi de aliis etiam Sacramentis explicuimus nostram sententiam.

Inferitur secundo deciso alterius questionis de qua P. Vasquez *arr. 1. dub. 1.* Vtrum scilicet ex defectu integritatis confessionis possit esse Sacramentum validum, & informe? Ad hoc enim brevius respondetur negativè: nam vel peccatum aliquod omisum fuit culpabiliter, & tunc confessio erit nulla propter defectum propositi non peccandi, cum in ipsa confessione peccatum sit, vel fuit omisum in culpabiliter, & tunc confessio erit valida, & formata: manebit tamen obligatio confitendi iterum illud peccatum omisum, quod idè erit quando peccatum fuit à poenitente dictum, sed confessarius illud non percepit: perinde enim erit, ac si dictum fuisset. De hoc tamen non est specialis difficultas.

SECTIO VIII.

§. 1. De dolore requisito in confessione de Venialibus.

Supponimus ex infra dicendis, peccata venialia etiam sola absque mortalibus, esse posse materiam sufficientem huius Sacramenti: quæstio ergo est, an requiratur ad eodem absolutionem Sacramentalem talis, tantusque dolor, sicut de mortali-

bus dictum est? Non est autem quæstio nunc, quomodo peccata venialia remittantur extra hoc Sacramentum, an scilicet requiratur poenitentia de illis formalis, vel virtualis, an remittantur, quoties infunditur de nouo gratia habitualis, & alia eiusmodi, de quibus dixi *suprà dist. 9.* Nunc ergo solum agimus de peccatis venialibus, quatenus sunt materia confessionis, & remittuntur directe per absolutionem Sacerdotis an & qualem dolorem exigant, sub quo titulo plura dubia comprehenduntur, quæ suo ordine breuiter proponemus & definiemus.

Primo ergo dubitatur, an in confessione, quæ sit de venialibus, requiratur dolor de illis, sicut aliter qui, qui dicunt, nec ad valorem, nec ad effectum Sacramenti requiri dolorem absolutum, & efficacem, sed sufficere inefficacem, quia alioquin nunquam remitterentur per absolutionem: si enim præcessit dolor efficax, per ipsum dolorem remissa erant, si verò non datur ille dolor, absolutio non esset valida de illis: fatendum ergo est remitti posse per absolutionem Sacramentalem etiam sine dolore perfecto, & efficaci.

Vera tamen Theologorum sententia negat, confessionem absque dolore efficaci habere effectum, aut valorem, etiam si de solis venialibus fiat. Videtur Suarez *dist. 1. o. sect. 6.* colligere potissimum ex doctrina conciliorum, in quibus partes huius Sacramenti assignantur contritio, confessio, & satisfactio, &c. nomine autem contritionis non potest intelligi propriè dolor ille imperfectus, seu displicentia inefficax: contritio enim est detestatio peccati commissi, ut definit Tridentinum. Illa autem displicentia non est detestatio, aut retractatio, imò potest stare simul cum proposito iterum committendi illud peccatum, & cum ipso peccato actuali: est autem incredibile, quod Deus remittat peccatum huiusmodi habenti complacentiam in ipso nec deferenti formaliter aut saltem virtualiter priorem voluntatem peccaminosam.

Nec obstat ratio in contrarium adducta. Respondetur enim peccata venialia remitti sæpe per absolutionem. Primo quando homo simul ea confitetur cum aliquo mortali non prius dimisso: Tunc enim licet habuisset attritionem prius de venialibus, non fuissent remissa, cum esset in statu peccati mortalis. Secundo, quando homo etiam in gratia habuit attritionem de venialibus, non semper omnia ei remittuntur: ut dixi, *dicta dist. 9. sect. 1.* quare possunt tunc remitti virtute absolutionis. Quod autem diximus de confessione venialium, dicendum est à fortiori de confessione mortalis, quod iam per aliam confessionem, & absolutionem dimissum fuerat, ad secundam enim requiritur etiam dolor solutus, & efficax, nec sufficit simplex displicentia inefficax.

§. 2. An sit mortale confiteri venialia absque ullo dolore?

Hinc oritur secundum, an dubium sit peccatum mortale confiteri sola venialia absque dolore efficaci de illis? Quidam Theologus Recentior id negavit: quia frustrare Sacramentum materia leui, non est culpa gravis: primo quia cum aliquis confitetur plura venialia, si nō doleat de omnibus, sed de aliquibus, nō peccat mortaliter, & tamen frustrat Sacramentalem absolutionem ab aliquo effectu partiali, scilicet, in remissione illorum, de quibus non dolet: ergo licet frustretur absolutio in remissione omnium, non erit culpa gravis. Secundo

103.
An ex defectu integritatis confessionis, possit Sacramentum esse validum & informe?

104.